

ВИВЧЕННЯ СУЧАСНИХ КОНЦЕПЦІЙ ЩОДО ЗВ'ЯЗКУ ПОЛІМОРФІЗМУ ГЕНІВ ТА ТЮТЮНОПАЛІННЯ.

Яценко А. О., Стороженко А. В., Масос Т. В., Михайлова Т. І.

Сумський державний університет, кафедра фізіології і патофізіології з курсом медичної біології

Серйозна медико-соціальна проблема і одна із головних попереджуючих причин смертності та інвалідності – куріння тютюну. Результати Глобального опитування дорослих про вживання тютюну (GATS), проведеного на початку 2012 року, свідчать про те, що в Україні палить 28,8 % населення доросліше 15 років.

Метою справжньої роботи стало дослідження загрозливої кількості студентів-медиків, що палять і кореляція із заохоченням до фізичної культури. Для досягнення мети розв'язували низку задач:

1. Оцінити статус паління.
2. Вивчити рівень мотивації відмови від паління.
3. Визначити ступінь нікотинової залежності.
4. Визначали ефективність деяких методів корекції тютюнової залежності.

З метою вирішення поставлених задач обстежили дівчат та хлопців першого (n=56), другого (n = 60), третього (n = 60) курсів. Використали методику «Стратегію кратного втручання – 5А», тест Фагерстрема, за допомогою якого оцінювали ступінь нікотинової залежності, анкетування для оцінки ступеня мотивації відмови від паління. В результаті досліджень було встановлено наступне: для 30 % студентів першого курсу характерний зв'язок початку тютюнопаління із вступом в навчальний заклад, має місце тенденція росту залежності при переході на другий курс (43 %), конкретизувавши анкетні дані, соціальні фактори та труднощі, які виникли призводять до росту проценту студентів що палять. Беручи до уваги, що тютюнова залежність має два компоненти: психологічний та фізіологічний. Студенти третього курсу на основі знань з фізіології, може використовувати їх для мотивації відмови від паління, можливість оцінити зміни в статусі паління. Інтерпретувавши дані тесту Фагерстрема і оцінивши ступінь нікотинової залежності маємо показник в балах, який відповідає 75 % – дуже слабка залежність, 15 % – слабка залежність, 10 % – середня залежність. Встановлені закономірності враховували в процесі корекції припинення паління. В результаті пролонгованих психокорекційних заходів та інформованості про наслідки впливу тютюнового диму на організм, мотивація відмови від паління виникла у 17 %.

Таким чином результати досліджень свідчать, що при планово здійснюваній профілактиці, ліквідації інформаційного голоду з питань впливу на організм продуктів метаболізму тютюнопаління та розгляду тютюнової залежності, як психічних так і поведінкових розладів у майбутньому, реально можна збільшити відсоток ефективної відмови від паління.